

Øvelser kan redde liv

Sikkerhed Ny guide til at gennemføre øvelser på fiskefartøjer er udgivet af Fiskeriets Arbejdsmiljøråd

Af René Dandanell

Det er ikke uvæsentligt, at man ved hvordan man skal handle, hvis man står i en alvorlig situation. Derfor har Fiskeriets Arbejdsmiljøråd udarbejdet en "Øvelsesguide", der giver en række gode råd til, hvordan og i hvilke situationer man kan afholde øvelser om bord.

Oftentimes er det kun fartøjer på over 45 meter, hvor der er udarbejdet båd-, brand- og MOB-ruller. De beskriver kortfattet, hvad de enkelte besætningsmedlemmers opgaver er i forbindelse med de forskellige situationer.

- Det kan også give god mening på mindre fartøjer, at have fordelt opgaverne i forbindelse med en alvorlig situation, siger arbejdsmiljøkonsulent Karsten Korsgaard fra Fiskeriets Arbejdsmiljøråd, der har udarbejdet øvelsesguiden.

Selv på enmands-betjente fartøjer kan det være en øvelse ind i mellem at iføre sig fx redningsdragten så hurtigt som muligt. En del af en øvelse er også at gennemtænke, hvad man ville gøre i de forskellige nødsituationer.

Det er meget forskelligt, hvordan folk optræder i en nødsituation. Derfor er øvelse om bord en god forberedelse.

- Nogle personer formår at "skynde" sig langsomt og bevare roen, mens andre bliver mere febrilske og måske handler uhensigtsmæssigt. Utryghed i situationen og måske manglende erfaring eller f.eks. manglende kendskab til redningsudstyrets brug, kan forværre situationen og påvirke en persons handlegkraft, konstaterer Karsten Korsgaard.

Følg de givne ordrer

At udføre en øvelse handler også om at drage nogle erfaringer, som man kan lære af. Derfor er det vigtigt i øvelsesfasen at følge de ordrer der bliver givet.

- Man behøver nødvendigvis ikke være enige, men det kan der så snakkes om ved den efterfølgende evaluering, siger Karsten Korsgaard.

Og netop kommunikationen mellem besætningen er vigtig, da de kan blive nødt til at påtage sig de andres roller. For man kan komme i en situation, hvor en af dem, der var en del af planen, selv er den, der skal reddes, så skal andre træde i vedkommendes sted.

- Men man skal ikke være bange for, hvis der er ting, der ikke fungerer i en

øvelse. Så kan man følge op på det og lave om på det, siger Karsten Korsgaard, der også anbefaler at bruge anledningen til at få gennemgået udstyret.

- Er udstyret hensigtsmæssigt placeret? Fungerer det som det skal? Det er en win-win situation i mange tilfælde, konstaterer han.

Og det er ikke fordi det forventes, at alle får udført øvelser om bord jævnlige.

- Men det handler om at den dag, hvis der sker noget, så føler man sig lidt mere sikker på de ting, der skal ske, konstaterer Karsten Korsgaard og peger på, at det nogle gange kan være et spørgsmål om tid.

- Det kan være afgørende hvor hurtigt, man er klar til at komme væk fra skibet, får iværksat bekæmpelse af en brand eller reddet en overbordfalden person siger arbejdsmiljøkonsulenten.

Bedre rustet

Karsten Korsgaard fortæller, at Søfartsstyrelsen i forbindelse med syn på fiske-skibe ofte stiller spørgsmål til de "operationelle ting" på skibet. Dermed menes blandt andet, hvordan man vil gøre, hvis der opstår for eksempel brand, mand over bord eller forlis. Det kan også være spørgsmålet hentyder til, hvordan noget udstyr om bord fungerer.

- Øvelsesguiden kommer med nogle ideer til, hvordan man kan komme i gang med øvelser. Det er en appetitvækker, siger Karsten Korsgaard, der også opfordrer til at man laver forskelligt indhold i øvelserne.

- Lad være med at lave den samme øvelse hver gang. Prøv at putte noget ind i den, som kan gøre det lidt mere spændende. Jo mere man øver, des større bliver den buket af erfaring man har, hvis der bliver brug for det, siger Karsten Korsgaard.

Øvelsesguiden kommer også til at indeholde øvelseskort, hvor der er eksempler på, hvordan en øvelse kan udføres.

- Kan vi få hul på at lave de her øvelser, så tror jeg, at man vil være bedre rustet. Der vil være nogle ting, man ikke skal tænke på. Dem gør man pr. ren automatik, siger Karsten Korsgaard og fortsætter:

- Øvelse gør mester. Det er det, der skaber fortroligheden og sikkerheden omkring det udstyr man har. Det er egentlig bare det, vi gerne vil have lidt gang i, konstaterer Karsten Korsgaard.

Hvad skal jeg nu.!!

Overvejelser i forbindelse med planlægning af en øvelse

For at få det optimale udbytte af øvelsen er det vigtigt at være forberedt. Derfor skal der tænkes på planlægning, øvelsens gennemførelse, ligesom der skal være tid sat af til evaluering og eventuel dokumentation.

- Hvad kræver det af udstyr m.m.
- Antal personer
- Erfarne/uerfarne deltagere
- Hvad kan motivere deltagerne
- Formål med øvelsen og fokuspunkter
- Øvelsens omfang
- Hvad forventer vi
- Hvad vil vi tjekke
- Hvad vil vi erfare
- Hvor skal øvelsen foregå om bord
- Skal øvelsen foregå på søen eller ved kajen
- Hvordan igangsættes øvelsen
- Sikkerheden skal være i orden

Kilde: Fiskeriets Arbejdsmiljøråds øvelsesguide 2014

Vi ønsker alle danske fiskere og deres familier en rigtig glædelig jul, samt et godt nytår.

HVALPSUND NET

Professional Fishing Outfitter

Hvalpsund Net A/S
Havnepladsen 16
Hvalpsund
DK-9640 Farsø
Denmark

Tel.: +45 98 63 81 88
Fax: +45 98 63 82 03
sales@hvalpsund-net.dk
www.hvalpsund.com